UPPLANDS VÄSBY

Utdrag ur
sammanträdesprotokoll
Bygg- och miljönämnden

Utdrag ur Bygg- och miljönämndens sammanträdesprotokoll 2025-04-22

§ 31

Revidering av lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön i Upplands Väsby kommun. (BMN/2025:37)

Bygg- och miljönämndens beslut

Bygg- och miljönämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta enligt följande:

1. Kommunfullmäktige antar förslaget till lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön i Upplands Väsby kommun.
2. Föreskrifterna föreslås gälla från och med den 1 juli 2025.

———

Beskrivning av ärendet

Upplands Väsby kommun har sedan tidigare antagit lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön. Syftet med de lokala föreskrifterna är att skydda hälsan och miljön för de människor som bor och vistas i kommunen mot olägenhet.

I de lokala föreskrifterna är det upp till varje kommun att efter sina specifika förutsättningar bedöma i vilka frågor och inom vilka områden som det är motiverat att utfärda föreskrifter för att uppnå målet om en god och hälsosam livsmiljö för Väsbyborna.

I Upplands Väsby kommun råder i dagsläget tillståndsplikt inom hela kommunen för alla värmepumpsanläggningar som utvinner värme ur mark, ytvatten eller grundvatten

I det reviderade förslaget föreslås en ändring av den generella tillståndsplikten. Ändringen som föreslås innebär att en anmälningsplikt införs för de värmepumpsanläggningar som ligger inom de delar av kommunen som inte pekats ut som känsliga eller särskilt skyddsvärda områden.

Inom det särskilt känsliga område som idag utgörs av vattenskyddsområdet för Hammarby grundvattentäkt föreslås att tillståndsplikten bibehålls till skydd för grundvattentäkten och det riksintresse som grundvattentäkten utgör.

Då utvecklingen av olika geoenergilösningar har lett till att man idag kan utvinna både värme och kyla ur berggrunden, mark eller yt-/grundvatten föreslås revideringen även omfatta att formuleringar i föreskriften förtydligas.

Ordet ”värmepump” föreslås därför bytas ut mot ”geoenergianläggning” och ”utvinning av värme” föreslås ändras till ”överföring av värmeenergi *till eller från* berggrund, mark, yt- eller grundvatten”.

Motivering av beslut

Skälen till den föreslagna ändringen är följande:

- En generell tillståndsplikt bedöms vara en alltför ingripande reglering för den enskilde.

Enligt 17 § i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd är det förbjudet att inrätta en värmepumpsanläggning utan en anmälan till den kommunala nämnden. Enligt samma paragraf får kommunen föreskriva att det ska fordras tillstånd av nämnden inom hela eller delar av kommunen om det behövs för att skydda människors hälsa eller miljön. Under år 2017 infördes en generell tillståndsplikt för hela kommunen, men tillståndsplikten har sedan dess bedömts vara en alltför ingripande reglering sett ur den enskildes perspektiv om en förenklad hantering av handläggningen inom de övriga delar av kommunen som inte omfattar vattenskyddsområdet.

Inom vattenskyddsområdet är det inte aktuellt att återinföra anmälningsplikten eftersom prövningen av anläggningar inom vattenskyddsområdet är mer komplex och kräver fler moment för bedömning vilket också tar längre tid än för anläggningar utanför vattenskyddsområdet.

- Förenkling av tillsynsmyndighetens möjligheter att utföra tillsyn

Ett givet tillstånd ger en större rättskraft än det beslut som upprättas vid en anmälan. Med ett tillstånd blir det svårare för tillsynsmyndigheten att vid behov kunna ställa ytterligare krav i efterhand på värmepumpsanläggningen eller att helt förbjuda den, jämfört med om anläggningen bara har anmälts.

Behovet av att förelägga om ytterligare åtgärder kan t ex. uppstå om anläggningen av någon anledning inte uppfyller gällande krav, om lagstiftningen inom miljöområdet i framtiden skulle skärpas, eller om tillsynsmyndigheten i något fall vid beslutsfattandet inte har kunnat förutse ett behov av reglering inom något område genom förelagda försiktighetsmått.

- Förenkling för den enskilde att utföra ändringar av anläggningen

Villkoren i ett givet tillstånd kan vara begränsande även för den enskilde då det kan bli svårare att genomföra förändringar som rör anläggningen t ex vid en eventuell lagändring eftersom man då kan behöva göra en bedömning om tillståndet behöver omprövas.

Ekonomiska konsekvenser

Bygg-och miljönämnden får ta ut avgift för prövning av ansökningar om tillstånd och dispens, för handläggning av anmälan samt för tillsyn i övrigt enligt dessa föreskrifter enligt den taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område som kommunfullmäktige antagit.

Förslaget till revidering av de lokala föreskrifterna för människors hälsa och miljön bedöms inte få någon ekonomisk effekt på nämndens arbete.

Barnrättsperspektivet

De lokala föreskrifterna för att skydda människors hälsa och miljön i Upplands Väsby kommun är meddelade med stöd av miljöbalken och förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Miljöbalkens mål är att främja en hållbar utveckling som innebär att både nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö.

Förslag till beslut

Bygg- och miljönämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta enligt följande:

1. Kommunfullmäktige antar förslaget till lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön i Upplands Väsby kommun.
2. Föreskrifterna föreslås gälla från och med den 1 juli 2025.

Ordförandens förslag till beslut

Enligt kontorets förslag.

_____

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

Beslutsunderlag

Styrdokument - Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön i Upplands Väsby kommun